

การนำผลการประเมินการเรียนรู้ไปใช้ประโยชน์

นงเยาว์ อุทุมพร¹

¹ สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

อีเมล: nongyao.u@dru.ac.th

วันที่รับบทความ: 10 กุมภาพันธ์ 2566 • วันที่แก้ไขบทความ: 2 มิถุนายน 2566 • วันที่ตอบรับบทความ: 10 มิถุนายน 2566

บทคัดย่อ

การประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ช่วยให้ครูผู้สอนได้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ปรับปรุงพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และการจัดการเรียนรู้ของครู การใช้ผลการประเมินเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการเรียนการสอน ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ ทั้งนี้การเรียนการสอนเกี่ยวข้องกับการกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ ดังนั้นผู้สอนต้องมีการนำเสนอการสอน อธิบาย และประเมินผล ว่าผู้เรียนบรรลุเป้าหมายที่ต้องการหรือไม่ ในการประเมินผลไม่ว่าจะเป็นการประเมินก่อนดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินระหว่างดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รวมทั้งการประเมินเมื่อสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนต้องนำผลการประเมินไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า ผลการประเมินการเรียนรู้จะช่วยให้ครูผู้สอนได้สารสนเทศเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียนว่า มีความรู้ ทักษะ หรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างไร เพื่อจะได้ช่วยเหลือผู้เรียนอย่างถูกต้อง นอกจากนี้ครูผู้สอนยังสามารถใช้ผลการประเมินเพื่อการสื่อสาร รายงานผลการศึกษาให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องได้อีกด้วย โดยข้อมูลสารสนเทศจากผลการประเมินจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้เรียนในการพัฒนาการเรียนรู้ วิธีการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ให้มีความก้าวหน้าในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งครูผู้สอนสามารถใช้ผลการประเมินเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อวางแผนการจัดการเรียนรู้ การตัดสินผลการเรียนรู้และรายงานผลการเรียนรู้กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญในการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่า

คำสำคัญ: การประเมินผลการเรียนรู้ การใช้ประโยชน์ การวิจัย

The Utilizing Learning Assessment Results

Nongyao Utoomporn¹

¹Thai Language Program, Faculty of Education, Dhonburi Rajabhat University

E-mail: nongyao.u@dru.ac.th

Received: 10 February 2023 • Revised: 2 June 2023 • Accepted: 10 June 2023

Abstract

Learning evaluation is a process that helps teachers obtain information for learning management planning, improve learners' learning and teachers' learning management. The use of assessment results is relevant in relation to teaching and learning. Teaching involves encouraging learners to learn new things. Therefore, the instructors must have a teaching presentation, explain and evaluate whether the learners have achieved the desired goal or not. In the evaluation, whether it is an assessment before conducting a learning activity, assessment in progress of knowledge activity, including assessment at the end of learning management; teachers must use the results of the assessment to their advantage in a cost-effective manner. Learning assessment results help teacher get information about their learning on how their knowledge, skills, or desirable attributes are, in order to help them properly. Teachers can also use the assessment results for communication purposes. The results of the study can also be reported to those involved. The information from the assessment results will be useful for learners to improve their learning. Teachers can use the assessment results to improve learning management, research to plan learning management, judge learning outcomes, and report to those involved in learners. These are important goals in utilizing the assessment results.

Keywords: learning assessment; utilization; research

บทนำ

การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนในแต่ละระดับ มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนมีผลการเรียนรู้ ซึ่งครอบคลุมตั้งแต่ด้านปัญญาหรือความรู้ความคิด (cognitive domain) ด้านความรู้สึก (affective domain) และด้านการปฏิบัติงานที่ต้องอาศัยการประสานสัมพันธ์ระหว่างร่างกายและสมอง (psychomotor domain) โดยการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบที่เชื่อมโยงกัน 3 ส่วน คือ จุดประสงค์การเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ถ้าต้องการทราบว่าผู้เรียนมีคุณลักษณะดังกล่าวหรือไม่ ผู้สอนจะต้องทำการวัดและประเมินผลจากปฏิสัมพันธ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการต่อเนื่องของกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนั้นผู้สอนจึงต้องมีความรู้สามารถทำการวัดและประเมินผลและนำผลการประเมินการเรียนรู้ที่ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้องให้มากที่สุด

ความหมายของการนำผลการประเมินการเรียนรู้ไปใช้ประโยชน์

จากการศึกษาวิเคราะห์แนวคิดการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์อาจกล่าวได้ว่าการประเมินจะไม่มีประโยชน์เลยถ้าไม่มีการนำผลการประเมินนั้นไปใช้ประโยชน์ การใช้ผลการประเมินมีหลายระดับ บางครั้งผลที่ได้รับอาจไม่มีผลต่อการตัดสินใจโดยตรง กล่าวคือไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากสภาพที่เป็นอยู่เดิม สำหรับนักประเมินบางคนอาจมองว่าไม่เป็นการประสบความสำเร็จของการประเมิน ดังนั้นสิ่งที่ควรทำต่อไปคือทำอย่างไรให้มีการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง ความเชื่อถือได้ของผลการประเมินควรต้องผ่านกระบวนการที่มีการออกแบบและดำเนินการเป็นอย่างดี ศิริชัย กาญจนวาสี (2554, น. 157) สรุปความหมายของการนำผลการประเมินการเรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ดังนี้

1. การนำผลการประเมินการเรียนรู้ไปใช้ในเชิงปฏิบัติการ (Instrumental Use)

หมายถึง การนำผลการประเมินการเรียนรู้ไปใช้อย่างเป็นรูปธรรมที่สามารถสังเกตเห็นได้ชัดเจน ผลจากการประเมินเสมือนเครื่องมือที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงซึ่งส่งผลโดยตรงต่อผู้เรียน เช่น ผลการประเมินระหว่างการเรียนรู้พบว่าผู้เรียนมีผลการเรียนอ่อน ครูผู้สอนจะได้ทำการสอนซ่อมเสริมปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียนในแนวทางที่เหมาะสม เพื่อจะช่วยปรับปรุงส่วนบกพร่องแต่ละด้าน พัฒนาผู้เรียนแต่ละคนให้เต็มศักยภาพ

2. การนำผลการประเมินการเรียนรู้ไปใช้ในเชิงความคิด (conceptual use)
หมายถึง ผลการประเมินการเรียนรู้ ช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่ให้แสงสว่างทางปัญญาที่มีอิทธิพลต่อความคิดของผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้องกับผู้เรียน ทำให้รู้ข้อมูลผลการเรียน รู้สภาพการจัดการเรียนรู้ของครู และปัญหาที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนชัดเจนขึ้น สามารถใช้ข้อมูลจากผลการประเมินการเรียนรู้ไปใช้ในการตัดสินใจเชิงนโยบายที่เกี่ยวข้อง ผลการประเมินเกิดผลในเชิงความคิด สร้างความคิดใหม่ เมื่อมีข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนมาก ๆ อาจนำไปสู่ผลในเชิงปฏิบัติในการพัฒนาผู้เรียนต่อไป

หลักการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์

ครู ผู้บริหาร หรือผู้เกี่ยวข้องกับการนำผลการประเมินผู้เรียนไปใช้ ควรใช้ผลการประเมินให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนให้มากที่สุด โดยนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพมากขึ้น โดยควรยึดหลักการดังนี้

1. หลักของความถูกต้องของข้อมูล (correctness หรือ accuracy) ผู้บริหาร ครู และผู้รับผิดชอบด้านการประเมินควรพิจารณาสารสนเทศจากการประเมินนั้นว่า มีความถูกต้องเที่ยงตรงและเชื่อถือได้ และควรวิเคราะห์ผลการประเมินดังกล่าวนั้นว่าได้มาด้วยวิธีการและกระบวนการที่มีความถูกต้อง รวมทั้งผู้ประเมินเป็นผู้ที่มีความรู้ ประสบการณ์ทางการประเมิน และมีความน่าเชื่อถือทำให้มีความมั่นใจที่จะนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

2. หลักของความเป็นประโยชน์ (useful) ผู้บริหาร ครู และผู้รับผิดชอบด้านการประเมินควรพิจารณาสารสนเทศจากการประเมินผู้เรียนนั้นว่า เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการพัฒนาผู้เรียนในมิติต่าง ๆ หรือไม่ อย่างไร ผู้บริหาร ครู และผู้รับผิดชอบด้านการประเมินเชื่อมั่นต่อการตัดสินใจว่าจะไม่มีความผิดพลาด แต่ก่อให้เกิดประโยชน์ในการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ

3. หลักของความครอบคลุมครบถ้วนของข้อมูล (completeness) ผู้บริหาร ครู และผู้รับผิดชอบด้านการประเมินควรพิจารณาสารสนเทศจากการประเมินนั้นว่า มีความครอบคลุมครบถ้วนที่เพียงพอต่อการตัดสินใจ หากมีสารสนเทศที่ครอบคลุมครบถ้วนก็จะช่วยให้ผู้บริหาร ครู และผู้รับผิดชอบด้านการประเมินสามารถตัดสินใจได้อย่างเชื่อมั่นและถูกต้องต่อการดำเนินการ กรณีที่สารสนเทศจากการประเมินยังไม่ครอบคลุมครบถ้วน ควรพิจารณาใช้

สารสนเทศเฉพาะเรื่อง หรือควรแสวงหาข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนให้มีความครอบคลุมเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้สามารถตัดสินใจในการดำเนินการได้ดีที่สุด

4. หลักของความเป็นปัจจุบันและทันเวลา (timely) ผู้บริหาร ครู และผู้รับผิดชอบด้านการประเมินควรพิจารณาสารสนเทศจากการประเมินนั้นว่า มีความเป็นปัจจุบัน ทันสมัย และจะต้องนำมาใช้ให้ทันเวลา หรือทันต่อเหตุการณ์เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนในระยะต่อไป การใช้สารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน และทันเวลาต่อการตัดสินใจ ก็จะช่วยให้การปรับปรุง พัฒนา เปลี่ยนแปลงทั้งการบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนได้ทันต่อเหตุการณ์ที่จะเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน กลุ่มเป้าหมายและครูผู้สอน

5. หลักของการสร้างความตระหนักต่อการใช้ผลการประเมิน ผู้บริหาร ครู และผู้รับผิดชอบด้านการประเมิน ควรใช้ข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการประเมินซึ่งเกิดจากการทุ่มเท ความพยายามของผู้ประเมินที่ดำเนินการประเมินให้มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพมากขึ้น การนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ จึงเป็นบทบาทสำคัญของครู ผู้บริหาร และผู้เกี่ยวข้อง

ความสำคัญของการนำผลการประเมินการเรียนรู้ไปใช้ประโยชน์

การนำผลการประเมินการเรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ให้มีคุณค่าและมีความคุ้มค่า หลังจากที่มีการทดสอบและตรวจให้คะแนนแล้ว ควรต้องมีการนำผลการประเมินที่ได้ไปใช้ประโยชน์ให้เกิดความคุ้มค่า โดยมีแนวทางปฏิบัติดังนี้

1. การใช้ผลการประเมินการเรียนรู้เพื่อวางแผนและแก้ปัญหาการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน โดยผลการประเมินก่อนที่จะทำการจัดการเรียนรู้ เป็นการตรวจสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียนว่าผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานในระดับใด เพื่อครูผู้สอนวางแผนการจัดการเรียนรู้ วางแผนเกี่ยวกับงานที่มอบหมายให้ผู้เรียนทำให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของผู้เรียนทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นรายกลุ่ม โดยอาจมีการปรับพื้นฐานความรู้ของผู้เรียนก่อนที่ผู้เรียนจะได้รับเนื้อหาใหม่เพิ่มเติม เพื่อให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปอย่างราบรื่น

2. การใช้ผลการประเมินการเรียนรู้เพื่อปรับปรุงพัฒนา เป้าหมายสำคัญของการจัดการเรียนรู้ คือ การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ แต่ในสภาพความจริงครูผู้สอนส่วนใหญ่จะพบว่าผู้เรียนส่วนหนึ่งยังมีความรู้ไม่ผ่านเกณฑ์หรือมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ดังนั้นครูผู้สอนควรต้องมีการวิเคราะห์ ทบทวนผลการประเมินการเรียนรู้ว่า

ที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินเป็นเพราะมาจากเหตุใด อาจเป็นเพราะวิธีการจัดการเรียนรู้ของครู หรือสาเหตุมาจากตัวผู้เรียน หรือเป็นเพราะสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในชั้นเรียน หรือโรงเรียน ไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ที่ดี แล้วทำการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูและพัฒนา การเรียนรู้ของผู้เรียน โดยถ้าสาเหตุมาจากผู้เรียน ๆ ควรใช้ผลการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ของตนเอง โดยวิเคราะห์สาเหตุและทบทวนวิธีการเรียนรู้ของตนเองนำมากำหนดเป้าหมาย ในการพัฒนาตนเอง วางแผนหรือปรับวิธีการเรียนรู้ของตนเองโดยขอรับคำแนะนำจากครูผู้สอน ซึ่งครูผู้สอนควรแนะนำและแก้ไขข้อผิดพลาดชี้ให้ผู้เรียนเห็นแนวทางในการพัฒนาตนเอง ให้มีผลการเรียนที่ดีขึ้น นอกจากนี้ครูผู้สอนควรทำการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนทบทวน การเรียนรู้และใช้ผลการประเมินนี้ในการปรับปรุงพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ถ้ามีสาเหตุมาจาก ครูผู้สอน ครูผู้สอนควรต้องมีการปรับปรุงเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ ปรับแผนหรือวิธีการ จัดการเรียนรู้ให้ดีขึ้นกว่าเดิม ควรปรับปรุงเพิ่มสื่อวัตกรรมการใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมมากขึ้นแล้วทำการจัดการเรียนรู้รอบใหม่และประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เป็นวงจรอย่างต่อเนื่อง หรือครูผู้สอนทำวิจัยพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และควรแจ้งผลการประเมินให้ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้อง รับรู้เพื่อสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ ของผู้เรียนให้มีพัฒนาการดีขึ้น และพัฒนาผู้เรียนแต่ละคนให้เต็มความสามารถ

นอกจากการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนจะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศสำหรับ พัฒนาผู้เรียนแล้ว การประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยรวมในแต่ละรายวิชา ยังทำให้ได้ ข้อมูลสารสนเทศเพิ่มเติมสำหรับใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาปรับหรือปรับปรุงการออกแบบ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนผู้เรียน ครู การบริหารจัดการสถานศึกษา ตลอดจนหลักสูตร รายวิชาต่าง ๆ โดยรวม

3. การใช้ผลการประเมินการเรียนรู้เพื่อสรุปและตัดสินผลการเรียนรู้ โดยครูผู้สอน ทำการวัดและประเมินผลสรุปอีกครั้งเพื่อตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน แต่ละรายวิชาว่ามีมากน้อยเพียงใด เพื่อให้เกรดหรือตัดสินการรอบรู้ตามจุดประสงค์ต่าง ๆ ในการเรียนการสอน ซึ่งผลการประเมินดังกล่าวจะบ่งชี้ถึงความรู้ ความสามารถ ทักษะ และ คุณลักษณะที่ต้องการพัฒนาตามรายวิชาหรือหลักสูตรที่กำหนดไว้

การประเมินผู้เรียนว่ามีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดในหลักสูตรหรือไม่ ต้องนำข้อมูล ที่เชื่อถือได้และเพียงพอมาประกอบการพิจารณาประเมินผู้เรียน ข้อมูลดังกล่าวอาจรวบรวมได้ จากแหล่งต่าง ๆ หลายวิธีโดยใช้เครื่องมือวัดหลายแบบ ทั้งนี้ครูผู้สอนควรพิจารณาเลือกใช้

โดยคำนึงถึงหลักการวัดและประเมินเป็นแนวทางสำคัญ และลักษณะของเครื่องมือแต่ละประเภท ตลอดจนข้อดีและข้อจำกัดต่าง ๆ

4. การใช้ผลการประเมินการเรียนรู้เพื่อการรายงานต่อผู้ปกครอง ผลการประเมินทุกช่วงระยะเวลาของการจัดการเรียนรู้ ครูสามารถนำมาใช้เป็นสารสนเทศสำหรับรายงานผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต่อผู้ปกครอง ช่วยให้ผู้ปกครองทราบความสามารถของผู้เรียน ซึ่งอาจใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพของผู้เรียน และช่วยให้ผู้ปกครองให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ดีขึ้น เมื่อได้รับรู้ผลการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนแล้ว ซึ่งผลการเรียนรู้มีทั้งที่ผ่านเกณฑ์ เป็นที่พึงพอใจ หรือไม่ผ่านเกณฑ์ ไม่เป็นที่พึงพอใจ ผู้ปกครองสามารถใช้ข้อมูลสารสนเทศจากผลการประเมิน เพื่อหาทางช่วยเหลือสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน และให้ความร่วมมือกับครู และโรงเรียนในการจัดการเรียนการสอนในกรณีต่าง ๆ ให้มากขึ้น การประเมินผลการเรียนรู้จึงมีคุณประโยชน์ต่อผู้ปกครองในการดูแลและช่วยเหลือบุตรหลานเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้น

5. การใช้ผลการประเมินการเรียนรู้เพื่อการรายงานต่อผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลผลการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้ทำหน้าที่ฝ่ายวิชาการสามารถนำเสนอสรุปผลการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยภาพรวมของโรงเรียนต่อผู้บริหารสถานศึกษา และควรนำเสนอผลการวิเคราะห์ผลการเรียน และเสนอแนะต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนด้วย ซึ่งผู้บริหารและฝ่ายที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ได้ดังต่อไปนี้

5.1 ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถใช้ผลการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยการวิเคราะห์หาสาเหตุและทบทวนวิธีการจัดการศึกษาที่ผ่านมา แล้วนำมากำหนดเป้าหมายของการพัฒนา ปรับแผนหรือวิธีการจัดการศึกษา ดำเนินการตามแผน กำกับติดตามให้การดำเนินงานบรรลุผลตามเป้าหมาย ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน และการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีคุณภาพ และดำเนินการประเมินเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาในภาพรวมของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ในการจัดทำแผนการพัฒนาหรือโครงการส่งเสริมพัฒนาการเรียนการสอนของโรงเรียน เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพมากขึ้น อาจกำหนดเป็นโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โครงการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูสู่ความเป็นเลิศ โครงการเสริมสร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือที่ส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษา

ผู้เรียน พัฒนาการเรียนการสอนของครู ผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้สารสนเทศจากการประเมินดังกล่าวนี้ สื่อสารสร้างความเข้าใจและเสริมสร้างแรงจูงใจให้ครูได้พัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งสื่อสารกับผู้ปกครองในการร่วมมือกันพัฒนาการเรียนรู้ดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรเสนอผลการประเมินการเรียนต่อคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อให้หาทางร่วมมือกันสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียน

5.2 ฝ่ายแนะแนว สามารถใช้ข้อมูลในการให้คำปรึกษากับผู้เรียนเกี่ยวกับแนวทางในการศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของผู้เรียน และสามารถใช้อุปกรณ์ประกอบการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน เช่น ปัญหาทางด้านการเรียน อารมณ์หรือสังคม

5.3 กรรมการสถานศึกษา เมื่อรับรู้ผลการประเมินการเรียนของผู้เรียนแล้ว กรรมการสถานศึกษาสามารถใช้ข้อมูลสารสนเทศจากผลการประเมิน แนะนำ เสนอแนะแนวทางที่เป็นประโยชน์กับโรงเรียน เพื่อหาทางช่วยเหลือสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน และให้ความร่วมมือกับครูและโรงเรียนในการจัดการเรียนการสอนในกรณีต่าง ๆ ให้มากขึ้น การประเมินผลการเรียนจึงมีคุณประโยชน์ต่อกรรมการสถานศึกษาในการสนับสนุนส่งเสริมโรงเรียนในท้องถิ่นของตนเองให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ช่วยเหลือบุคลากรเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้น

5.4 นักวิจัย ข้อมูลผลการประเมินผู้เรียนช่วยให้ทราบปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ครูนักวิจัยหรือนักวิจัยโดยทั่วไปที่ให้ความสนใจการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้หรือการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ประโยชน์ในการทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบและถูกต้อง (พิชิต ฤทธิจรูญ, 2564, น. 70) เมื่อครูผู้สอนพบปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนหรือต้องการพัฒนาการเรียนการสอน ก็เริ่มทำการวิจัย โดยครูผู้สอนเริ่มจากการวิจัยแบบง่าย ๆ โดยวิเคราะห์ปัญหาจากการเรียนการสอน เลือกวิธีการหรือนวัตกรรมในการแก้ปัญหา ออกแบบและสร้างนวัตกรรมหรือวิธีการในการแก้ปัญหา ทดลองใช้นวัตกรรมหรือวิธีการแก้ปัญหา และสรุปและเขียนรายงานการวิจัย ซึ่งจะช่วยให้ได้นวัตกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้

บทสรุป

การประเมินผลการเรียนรู้ เป็นกระบวนการที่ช่วยให้ครูได้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ปรับปรุงพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและการจัดการเรียนรู้ของครู ความสำคัญของการนำผลการประเมินการเรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ คือ 1) การใช้ผลการประเมินเพื่อวางแผนและแก้ปัญหการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน 2) การใช้ผลการประเมินเพื่อปรับปรุงพัฒนา 3) การใช้ผลการประเมินเพื่อสรุปและตัดสินผลการเรียนรู้ 4) การใช้ผลการประเมินเพื่อรายงานต่อผู้ปกครองและ 5) การใช้ผลการประเมินรายงานต่อผู้บริหารสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายแนะแนว กรรมการสถานศึกษา และนักวิจัย

เอกสารอ้างอิง

พิชิต ฤทธิ์จัญญ. (2564). **เทคนิคการวัดและประเมินผลการเรียนรู้**. นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์.
ศิริชัย กาญจนวาสี. (2554). **ทฤษฎีการประเมิน**. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.